

Elektrik İç Tesisleri Yönetmeliği Güncelleniyor...

MÜHENDİSLİK ÖN PLANINA ÇIKACAK

EMO İzmir Basın - Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) adına EMO İzmir Şubesi tarafından 22-23-24 Ekim 2025 tarihlerinde İzmir Tepekule Kongre ve Sergi Merkezi'nde gerçekleştirilen VIII. Elektrik Tesisleri Ulusal Kongresi ve Sergisi'nde (ETUK 2025), Elektrik İç Tesisleri Yönetmeliği'nin yenilenme süreci de masaya yatırıldı. TEDAŞ koordinasyonunda yürütülen hazırlık çalışmaları, "Elektrik İç Tesisleri Yönetmeliği Güncelleme Çalışmaları ve Mevcut Sorunlar" panelinde değerlendirildi.

TEDAŞ'tan Mehmet Alparslan Karaboğa moderatörlüğünde düzenlenen panel; TEDAŞ'tan Mehmet Alkulak, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'ndan Murat Uzunbel, Elektrik Tesisat Mühendisleri Derneği'nden (ETMD) Naim Hakan Eren ve Elektrik Mühendisleri Odası'ndan (EMO) Mehmet Karadurak'ın katılımıyla gerçekleştirildi.

Türkiye'nin elektrik tesisat standartlarını kökten değiştirecek tarihi bir sürecin en kritik toplantısı gerçekleştirildi. "Elektrik İç Tesisleri Yönetmeliği Güncelleme Çalışmaları ve Mevcut Sorunlar" başlıklı panelde, 40 yılı aşkın süredir güncellenmeyen yönetmeliğin çağın gerekliliklerine ne kadar yabancılaştığı tartışıldı.

Panelin moderatörlüğünü üstlenen Mehmet Alparslan Karaboğa, mevcut durumun kabul edilemez olduğunu, teknolojik ilerlemelerin ve standartlardaki değişimlerin mevzuatı geride bıraktığını belirtti:

"Bu süreç içerisinde gerek standartlarda gerek teknolojik gelişmelerle birçok konuda güncelleme ihtiyacı doğmuştur. Mevcut yönetmelik, bildiğiniz üzere bu gelişmelere yanıt verememektedir. Bugünkü panelimizin amacı; bu sorunları sadece tespit etmek değil, aynı zamanda çözüm yollarını birlikte tartışmak ve sizlerden gelecek öneriler doğrultusunda çözüm önerileri sunmaktır. Paneli-

mizde konunun hem akademik hem mevzuat hem de saha uygulamaları açısından uzman arkadaşlarımızla bir sunum gerçekleştireceğiz."

20 Yıllık Kopukluk

TEDAŞ Genel Müdürlüğü Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı'ndan Başmühendis ve Çalışma Grubu Üyesi Mehmet Alkulak, yönetmeliğin kısmi değişiklikler görmesine rağmen son 20 yıldaki eylemsizliğin kabul edilemez boyutlarda olduğunu belirtti. Alkulak, yönetmeliğin tarihsel seyrini şöyle özetledi:

"Bilindiği üzere başkanım bahsetti aslında. 1984 yılında yayımlanmış bir yönetmelik var. Zaman içerisinde bazı maddelerde kısmi değişiklikler yapılmış; 1986'da, 1995'te, 1996'da, 1998'de, 2000 ve 2004'te. Yani ilk çıkışı olan 1984 ile 2004 arasındaki 20 yılda bazı maddeler değişmiş olsa da sonraki 20 yılda hiçbir değişiklik yapılmamış. Dolayısıyla günümüzde yönetmelik; sektörün uygulayıcılarının ve bileşenlerinin ihtiyaçlarını karşılamaktan uzak bir hale gelmiş durumda."

Alkulak; 2005, 2015 ve 2019'da yapılan taslak çalışmalarının yayımlanamadığını, sorunların birikmesi üzerine ise güncelleme görevinin TEDAŞ'a verildiğini kaydetti.

91 Standartlık Zorlu Çalışma

Alkulak, TEDAŞ'ın bu konuda doğrudan bir deneyimi olmaması nedeniyle sürecin titizlikle planlandığını ve sektörün 8 farklı alanından 25 kişilik bir çalışma grubu oluşturulduğunu açıkladı. Alkulak, bu standartlar üzerindeki teknik zorlukları detaylandırdı:

"Çalışmalar TS-HD 60364 serisi standartlar baz alınarak yapılıyor. Bu seri; 42 adet ana, 49 adet ilave olmak üzere toplam 91 adet standarttan oluşur. 82'si şu anda İngilizce olarak TSE tarafından yayımlanmış, sadece 9'u Türkçeye çevrilmiştir. Standartlar çok kesin hükümler içermiyor; bunları

yönetmelik hükmü haline getirecek şekilde yeniden düzenlememiz, mükerrer ifadeleri ayıklamamız ve terminoloji birliğini sağlamamız gerekiyor. En çok zorlandığımız kısımlardan biri de budur.”

Köklü Bir Değişim Bizi Bekliyor

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'ndan Murat Uzunbel, yönetmeliğin ismi de dâhil olmak üzere köklü bir değişimin söz konusu olabileceğini kaydetti. Uluslararası standartların çoğunun çevirisinin bulunmadığına ve ücretli olmaları nedeniyle mühendislerin erişim sorunu yaşadığına işaret eden Uzunbel, “Dolayısıyla yönetmeliği, uluslararası standartları en doğru şekilde yansıtmak ve uygulanmasını sağlayacak biçimde şekillendirmemiz gerekiyor” diye konuştu.

Yıllardır Süren Hesap Hatası

ETMD Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Naim Hakan Eren ise sektördeki en büyük maliyet ve verimsizlik kaynaklarından birinin yanlış talep faktörü hesaplamaları olduğunu belirtti. Eski yönetmeliğin getirdiği hesapların, modern ve yüksek yoğunluklu yapılarda gerçek tüketimi yansıtmadığına dikkat çekti. Eren, kaçak akım rölesi (RCD) uygulamalarındaki belirsizliklerin giderilmesi gerektiğini vurguladı:

“Bildiğiniz gibi artık ark hatası algılama cihazları var. Bu, şu anki mevcut yönetmelikte hiçbir şekilde geçmiyor ancak uluslararası standartlarda yer alıyor. Bununla ilgili çalışmaların elektrik iç tesisleri yönetmeliğine girmesi gerektiğini düşünüyoruz. Ayrıca bu yönetmelik yapıldıktan sonra doğru denetleme yapılamıyorsa hiçbir anlamı kalmıyor. Denetleme ve doğrulama yöntemlerinin uluslararası standartlara göre netleştirilmesi şarttır.”

“Ezber Çözüm Yanlış Olur”

EMO temsilcisi Mehmet Karadurak, mevcut yönetmeliğin yüzeysel yapısının yarattığı sorunları eş zamanlılık hesabı örneğiyle detaylandırdı:

“Ezber çözümler bulunması mühendislik olarak kabul edilmemelidir. Sokak arasındaki beş katlı apartmanla sekiz katlı bir binaya aynı çözümleri üretemezsiniz. Öğretirseniz, ikisinden biri yanlış olur. Standartlarda teknik gerekçeleri açıklanarak birden fazla çözüm gösterilebilir ki mühendisliğin gereği de budur.”

İşletme Sorumluluğu Zorunluluğu

Karadurak, zayıf akım sistemlerindeki (yangın algılama, anons vb.) denetimsizliğe dikkat çekerek şu önerilerde bulundu:

“Kamu binaları, sanayi tesisleri ve topluma açık binalar için en azından elektrik iç tesisleri işletme sorumluluğu sisteminin getirilmesini önerdik. Türkiye gibi ülkelerde en büyük problem işletme ve bakımdır. Yeni yönetmelik, standartların iskeletini bozmadan hazırlanmalı ve mühendislik sorumluluğunu artırmalıdır.”

Geçiş Süresi Uyarısı

Karadurak, yönetmeliğin aniden yürürlüğe girmesinin yaratacağı kargaşadan kaçınılması için süre talep etti:

“Yönetmelik çıktıktan sonra dağıtım şirketleri ve TEDAŞ dâhil her kurumun eğitim çalışması yapılması gerekecektir. Bu sebeple yürürlüğe giriş için minimum 6 ay süre verilmelidir. Hemen yürürlüğe geçilirse büyük bir kargaşaya sebep olabilir.”

